

Lucas 15:31

“en hij zeide tot hem:

’Kind, gij zijt altijd bij mij en al het mijne is het uwe’”

1 gericht tot de oudste zoon

2 beleefd door de jongste zoon

Gemeente,

Opnieuw woorden van de vader van de zoons. Deze woorden gelden de oudste zoon, die niet blij was, die niet aanzat aan de maaltijd. De oudste zoon, die de rijkdom ervan nooit gekend had, geproefd had. Tegelijk mogen we zeggen: ze gelden ook de jongste zoon, ie teruggekeerd was en aanzat. Die proefde er nu wel iets van, die was er gelukkig mee. Zo gelden deze woorden vanavond mensen die buiten Gods Koninkrijk staan, die niet aan konden gaan. Maar die er nooit de rijkdom van gekend en geproefd hebben. Ze gelden ook allen die tot Christus zijn gekomen en aangingen vanmorgen. Want hiervan was het Heilig Avondmaal teken en zegel: kind, gij zijt altijd bij Mij en al het Mijne is het uwe.

1 gericht tot de oudste zoon

We herinneren ons de aanleiding van de drie gelijkenissen. De farizeeën en Schriftgeleerden murmureerden toen omdat Jezus at met zondaren en tollenaars. Dat kon toch niet, dat was geen stijl. Zulke mensen met zo’n verleden zomaar aannemen. Toen sprak Jezus drie gelijkenissen met één zelfde lijn erin: in alle drie gelijkenissen is iemand blij als iets of iemand weer gevonden wordt. De herder is blij met het schaap, de vrouw met de penning, de vader met zijn zoon. Zou dan de HEERE niet blij zijn met de terugkeer van Zijn schepsel? Dus zie je wel, Ik, Jezus, handel zoals Mijn Vader wil. Ik handel naar de stijl van Zijn Koninkrijk. Door het verlorene te zoeken en zondaren aan te nemen. Maar in de laatste gelijkenis, die van de verloren zoon, ligt nog een andere lijn. Want daarin komen de farizeeën en Schriftgeleerden zelf ook voor. Ze moeten en kunnen zichzelf erin terughoren. In het toornig zijn, het niet blij zijn van die oudste zoon schildert Jezus hun houding. Zo gedroegen zij zich. Ze waren niet blij en dankbaar, maar murmureerden en waren toornig. Net als die oudste zoon. Die zelfs daarom zelf niet wilde ingaan en mee aanzitten. En wilde niet ingaan staat er. Want als die jongste zoon van u daar zit, dan zien ze mij daar niet. Ik ga niet met hem aan één tafel zitten en dan nog dankbaar moeten zijn ook.

Horen we dat nog wel eens? Als ik zie dat die en die aan het Heilig Avondmaal komt dan denk ik: dan kom ik er niet. Ik ga niet met hem of haar aan één tafel zitten. En als ik zie dat die en die in de kerk zit of komt dan hoef ik daar niet te wezen. Daar ga ik niet mee in één bank zitten en zeker niet zeggen: "fijn dat je er bent". Ik weet dit of dat van hem of haar, dan moet ik zeker dankbaar zijn dat hij of zij weer naar de kerk komt..... Komen zulke gedachten soms voort uit dezelfde houding als de oudste zoon? We zullen zien.

Kijk, iets anders is dat je er zelf aanleiding toe kunt geven. Als je ten avondmaal gaat, maar je voert een levensstijl die vlak langs de wereld gaat. Die combineert en blijft combineren kerk en kroeg, avondmaal en café, brood en wijn en film. Zo ver mogelijk de wereld mee in willen blijven gaan. Dan geef je zelf aanleiding ertoe dat anderen niet blij niet echt dankbaar kunnen zijn. Hopelijk spreken die anderen je er dan op aan, in liefde en bewogen. Maar hier is dat niet aan de orde. De jongste zoon heeft Vader liefgekegen en is teruggekeerd. Het brandt in zijn hart: mijn ziel U opgedragen wil U alleen behagen. Wat die oudste zoon dwars zit is dat hij zo'n verleden heeft gehad en dat het zo snel gegaan is.

En we gaan bezien waar dat uit voortkomt. Waarom ligt dat zo bij die oudste zoon? En misschien wel bij u of jou? Nou, dat zegt hij zelf: Zie, ik dien u nu zoveel jaren en heb nooit uw gebod overtreden en nooit hebt gij mij iets gegeven ervoor. Hoort u het? Ik dien u en ik heb nooit overtreden, maar nooit gaf U er iets voor terug. Zo ziet je dan je dienst. Dat u/jij die doet voor God. Bidden en Bijbel lezen. Naar de kerk gaan, elke zondag twee keer, meedoen in de gemeente, je inzetten voor belangen van goede verenigingen. Ik doe al zoveel. Wat zou ik nog meer kunnen doen? Als het half kan ben ik er altijd bij als er iets te doen is in de gemeente. En je hebt eigenlijk een gevoel: daar mag de HEERE toch wel eens wat voor geven? Laten blijken dat Hij dat waardeert, datje dat niet voor niks doet? Stel je voor dat ik iets ergs mee ga maken, dan begrijp ik er niets van: altijd zo trouw geweest en nou toch tegenslag, ziekte, zorgen. Er zijn er zoveel die slechter zijn, die er de kantjes van af lopen, die het zo nauw niet nemen, en die gaat alles goed, krijgen een gemest kalf. En als je altijd hebt geprobeerd te doen wat je kunt, krijg je zo iets. Onbegrijpelijk!

En je denkt eigenlijk: ik doe zoveel voor God en voor Zijn dienst, maar wat levert het je eigenlijk op? Eigenlijk kun je maar het beste vlak voor je dood tot bekering komen. Dan kun je van je leven genieten en dan kom je toch nog goed terecht. Dan bereik je toch je doel nog. Daar merk je het al: je dienst aan God is geen liefdedienst. Je dienst aan God is vreemd aan God.

Weet u wat je dan mist? De gemeenschap met Christus. De omgang met Hem. Daar ben je vreemd aan gebleven! De jongste en de oudste zoon waren ver van huis en in huis van de vader. Maar beiden waren evenver van het hart van hun vader. Dat kan: in het huis van de Vader zijn. In Zijn Gemeente, in Zijn huis, aan Zijn tafel, maar: ver van het hart van Christus en de Vader. Vreemd aan het voorrecht: Kind, gij zijt altijd bij mij en al het mijne is het uwe. Kind, verbondskind, dus Jezus spreekt ons allemaal aan. Kind,

verbondskind, bij de meesten van ons verzegeld in de Heilige Doop. Gij zijt altijd bij mij. Ik, Jezus Christus, maak Mij bekend in Mijn Woord en dienst. Dat Ik het ben: de Gekruisigde en Opgestane. Mijn bloed wast en verzoent. Mijn Geest vernieuwt en leert Gods weg en geeft verlangen, wijsheid en kracht om met God te leven. En Mijn Vader verzorgt en regeert, laat alle dingen meewerken ten goede. En zo ben Ik altijd bij u. Je kunt altijd tot Mij komen. Elke dag en nacht. En mij ontmoeten. Heere, wees mijn Borg, wees mijn Heere en Koning. En Ik zal zeggen: Ik gaf Mijzelf voor u, Ik heb u liefgehad met eeuwige liefde. Ik stierf voor u, Ik leef voor u, Ik bid voor u. En mij vragen: om raad, om uitkomst, om genade, om wijsheid, om kracht, om hulp, om hoop. En al het Mijne is het uwe: erfgenaam van alle dingen. Mede-erfgenaam van Christus. Nieuwe hemel en nieuwe aarde. Van hemelse vreugde, liefde, en heiligheid.

Maar nu het punt: je bent mijn kind, mijn verbondskind, je kunt altijd bij Mij terecht, in de belofte van je erfgenaam van het eeuwige leven en van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Maar: je kent Mij niet. Je bent vreemd aan de omgang met Mij. En als het gaat over eeuwig leven en erfgenaam zijn denk je: ja, dat is straks pas, in de eeuwigheid, ik wil hier en nu er wat aan hebben. Ze waren een heel eind van elkaar vandaan: ver van en in het huis van Vader, maar even ver van het hart van Vader en van Christus. Er vreemd aan. Als verbondskind, gedoopte, als kerkganger, als avondmaalganger.

Gemeente, gedoopten, en nog is Jezus vanavond onder ons: Kind, Ik ben altijd bij u en al het mijne is het uwe. Kom tot Mij, roep Mij dan aan! Heere, mijn dienst aan U is ten diepste nooit op U gericht geweest. Mijn dienst aan U is altijd geweest om zelf wat te bereiken en te verdienen. Mijn dienst aan U is altijd blind geweest voor mijn hart. Mijn dienst aan U is nooit vreugde voor me geweest. Maar een straf en een plicht, meer niet. En het ergste is: ik dacht altijd dat ik beter was dan anderen die de wereld introkken. Dat ik beter was dan anderen die Uw dienst verlieten. Maar ten diepste kan ik ook niet genieten van Uw nabijheid en dienst, maar ben ik zonder U het meest in mijn element. Heel mijn dienst aan U is doortrokken van eigenbelang, eigen eer en leeg aan liefde. Een mooie huls, maar van binnen vol stinkende viezigheid en vuiligheid. Kom tot Hem. Inkeer en terugkeer voor oudste zonen. Dan zeg je: Heere, mag het ook voor mij nog? Die zo lang dacht zoveel beter te zijn, die zolang dacht U te behagen, maar zichzelf bedoelde. Die zolang aan u voorbij geleefd heeft hoewel U zo dichtbij was.

Dan gaat er een wereld voor je open, of een wereld, beter gezegd dan gaat er een hemel voor je open. Voor wedergekeerde jongste en oudste zonen. Die aan de tafel mogen aanzitten en ook zo graag verlangen. Heere, wie ben ik, dat ik bij U aan tafel mag?

2 beleefd door de jongste zoon

En aan die tafel zegt de Heere het en je verstaat het dan: kind. Kind. Aangenomen kind. Kijk, maar: brood en wijn, Ik geef u te eten en te drinken. Dat geef je niet je buurjongen, maar: je kind. Dan ben je kind. Daarmee bevestig Ik: je bent kind. Aangenomen kind. Want je was slaaf van de duivel. En

nu: kind. Vrijgesproken van schuld en straf. Overgenomen als Mijn eigendom. Kind. Je hebt de Heilige Geest ontvangen. Je bent door de Zoon gekocht. Je bent daartoe verkoren van eeuwigheid om kind te zijn. Ziet welk een liefde de Vader ons gegeven heeft dat wij kinderen Gods genoemd worden en wij zijn het ook. Eten en drinken, brood en wijn, bewijst het: kind te zijn.

Gij zijt altijd bij mij. Dat staat wel voorop. Straks komt: al het mijne is het uwe. Maar eerst: altijd bij mij. Zoals het formulier zegt: en dat wij met Hem warachtige gemeenschap hebben, dat eerst, en dan: en al Zijn goederen deelachtig zijn. Maar: bij Hem, met Hem zijn. Altijd met Hem zijn. Hem dagelijks mogen ontmoeten. In de dienst aan Hem, Hem Zelf tegenkomen. In mijn bijbellezen, in mijn bidden, in mijn kerkgaan, in mijn avondmaalsgang: Hij is er in. Vergelijk dat met een jongen. Die hebben op een bepaalde leeftijd niet zoveel op met wandelen. Da's maar een saaie bezigheid en je krijgt ze er haast niet toe om dat rondje mee te lopen. Totdat: hij verliefd wordt op een meisje dat ergens tijdens die wandeling woont. Dan gaat hij graag mee wandelen: misschien laat zij zich zien. Misschien komt zij even naar buiten, misschien maakt ze een praatje, misschien geeft ze een kus, vast wel. En wandelen dat hij wil. En wandelen in Gods wegen dat je wilt. In Zijn inzettingen. In Zijn wegen. Want Hij laat Zich zien. Hij vertoont Zich. Met Zijn vriend'lijk aangezicht. In het gebed, in het Woord, in de diensten, aan Zijn tafel, in Zijn wegen. O, je wandelt zo graag in Zijn inzettingen en wegen. Hij is erin, Hij vertoont Zich. Keer op keer. Dat herkent u toch als avondmaalganger? Dat is het toch?!

En dat zal Hij altijd blijven doen. Het Heilig Avondmaal betuigt en verzegelt: Ik ben van God verlaten geweest opdat gij nimmer van God verlaten zou zijn. In leven niet. Hoe moeilijk en donker de weg ook is. En als je afdwaalt roept Hij je terug. Ook dat is een bewijs van dat Hij met mij is. En hoe dichter ik achter Hem aan wandel, hoe meer ik mezelf verloochen, hoe teerder ik met Hem leef, hoe meer ik afzweer wat hem bedroeft, hoe meer Hij Zich laat zien. Hoe meer Hij Zijn Aangezicht laat lichten. En na dit leven: also zullen wij altijd met de Heere zijn. Maar dan ten volle, onbeperkt, ongehinderd.

En al het mijne is het uwe. Alles wat van Christus is, is van mij. Christus In Zijn opstanding ontving Jezus de vrede van God, en de open hemel. Gods toorn lag achter hem, voorgoed. En wij met Hem: vrede met God, nooit meer in Zijn toorn, voor eeuwig achter ons. In Zijn hemelvaart ontving Jezus plaats bij Zijn Vader en de kroon. En wij met Hem. Plaats bij de Vader en wij zullen de eerkroon dragen. Jezus ontvangt in Zijn wederkomst de nieuwe en de nieuwe aarde. En wij met Hem. Erfgenaam van alle dingen. En het Heilig Avondmaal laat er iets van zien. En verzegelt het. Het Heilig Avondmaal is een voorschot van de hemelse heerlijkheid. Van het avondmaal van de bruiloft van het Lam. Van eeuwige vreugde en glorie. En als een onderpand schenkt God ervan in het Heilig Avondmaal: echt, al het Mijne is het uwe.

Avondmaalganger, dat verzegelt de Heere allemaal. Al deze dingen: kind, altijd met Mij, al het Mijne is uwe. Je komt gevluht tot Christus. Inkeer en terugkeer. Ik ben niet meer waard, verootmoediging. En je vlucht tot Christus in vertrouwen op Zijn Woord. Als een jongste zoon die zo ver weg was, als een oudste zoon die zo dichtbij was, maar zo ver weg. En je hebt dit

alles. Op één hetzelfde moment. Krijg je al deze dingen. Een schathuis vol. Allemaal waar, allemaal van jou. Onbevattelijk. En dan mag je, onder de leiding van de heilige Geest. Heel dat schathuis door gaan wandelen. Alle kamers binnengaan. Eén voor één. En je mag ontdekken wat je allemaal gegeven is. Je hebt wel een tijdje voor nodig. En je valt van de ene verbazing in de andere.

Als het tot je doordringt kun je ervan duizelen. Als je het probeert op je in te laten werken dan duizelt het je. Kind, ik. Altijd met Hem. Al het Zijne is het mijne. Wie zong nooit eens: o heerlijk erf, gij kunt mijn ziel vervoeren? Zoveel en zo rijk en dat voor zo één. Een jongste zoon die zo ver van huis was. Een oudste zoon, die zo dicht bij huis was, maar zo ver van de Vader. Hoe kan het? Maar Hij zegt het: Kind, gij zijt altijd met Mij en al het Mijne is het uwe.

Kijk, dan komt het anders te liggen. Dan is het niet meer: ik dien God, ik doe zoveel voor Hem, en je berijpt soms niet dat je er zo weinig voor terugkrijgt of dat je dan dit terugkrijgt en mee moet maken. Dan is het niet meer: ik dien God en daar mag wel een geschenk tegenover staan. Nee, dan is het dienen van God Zelf een geschenk. Dat ik Hem dienen mag. Deze God en Koning. Dat Hij door mij gediend wil worden. Dat Hij Zich daarbij Zelf wil vertonen. Dat is zo heerlijk. Dat Hij mij daartoe bereid heeft gemaakt. Van slaaf van satan heft gemaakt tot kind van Hem. Hem dienen, Heere, U dienen is een geschenk, een voorrecht, is de lust van mijn leven, is mijn liefdedienst. Dat is het grootste geschenk dat ik ooit ontvangen kon. Wie God dienen, dienen hem van harte. Ja toch.....?! De NGB zegt in artikel 24: God hoeft ons niet te danken voor onze dienst, maar wij Hem! Wat een voorrecht als ik dat al jong en lang mocht doen. Wat een dwaasheid als ik daar zoveel jaren van voorbij heb laten gaan. Had ik maar eerder er de schoonheid van gezien. En dat gun ik iedereen: om jong en vroeg Hem te leren dienen. Want die dienst is mij zo lief, die is mij wat waard. Dat mag mij wat kosten. Zelfverloochening, strijd met mijn zondige natuur, verdrukking, mijn baan, mijn huis, mijn vrijheid, mijn leven. Uw dienst is me meer waard dan dat alles. Dat zou ik ervoor over willen hebben om U te mogen dienen. Heere, geef er mij de kracht voor. En het leeft: hoe kan ik U meer dienen? Dan is de vraag: hoe kan ik zo ver mogelijk gaan om U te dienen? Herkent u dat, herken je dat? Hoe kan ik mijn tijd, mijn geld, mijn leven, mijn vrije tijd, mijn beroepskeus zo inrichten dat ik er U mee dienen mag? Zo veel mogelijk! En dan zegt de HEERE ook wel eens: je mag ook echt wel m jezelf denken, je rust nemen en je ontspanning en genieten van mooie dingen voor jezelf. Dat mag ook. Want je zou verteren in de dienst des HEEREN. Waar of niet?

Nu moeten we wel erbij zeggen. Die houding van die oudste zoon die sluipt er wel weer makkelijk in. Als je wat verder van de avondmaalszondag af bent, als je wat verder van de Heere afbent, dan sluipt die houding, die gezondheid van de oudste zoon zo maar weer binnen. Door de kieren van je hart. Of nog beter gezegd: hij komt weer in je op, want hij zit diep van binnen in onszelf. En je krijgt een beetje dat gevoel: als ik God zo dien, waarom maak ik dan zoveel mee? Eigenlijk toch niet eerlijk. Het begint op te spelen in je gemoed en je gevoel. Die gedachte: hoeveel moet ik eigenlijk doen om God te dienen. Moet ik dan echt ook woensdagavond naar de kerk gaan, of is zondags

ook genoeg. Moet ik dan iets doen aan vrijwilligerswerk in gemeente of Gods Koninkrijk of hoeft dat niet per sé? Mag je zaterdagavond naar het café toe, mag je die en die film nog net zien, mag je nog net af en toe popmuziek luisteren of topsport kijken? Dan komen die vragen in je op: kan ik het dienen van God niet ietsje inperken, en het volgen van de wereldse dingen niet wat uitrekken. Voelt u, voel je, dan is de vraagrichting 180 graden omgedraaid. Niet meer: hoe kan ik zoveel mogelijk de Heere dienen en zo weinig mogelijk besmet worden door de wereld? Maar: hoe kan wat minder God dienen en wat meer ingaan op de invloeden van de wereld?

Dus dat is niet best. Dat is een teken van de gezindheid van de oudste zoon. Sporen van zijn houding en bedoeling. En de oorzaak? Vervreemding van het hart van God. Vervreemding van het hart van Jezus. Je bent afgegleden van de woorden: kind, gij zijt altijd met Mij en al het Mijne is het uwe. Je beleeft die woorden niet meer zo als voorheen. De gemeenschap met God en Christus is versloft en verdoft. De verwondering, de vervoering is weg. Het is vlakker en platter geworden. Je bent afgedwaald dicht bij huis of ver van huis. Wees eens eerlijk? Waar is de eerste liefde? Toen niets teveel was en alles heerlijk was van de Heere en Zijn dienst en de wereld als dood voor je was en jij voor de wereld? Eerste liefde verlaten.

Kom tot jezelf. Ja, weer. Kom tot jezelf. Altijd weer. Kom tot jezelf. Waar kom ik vandaan, waar ga ik heen, wat heb ik gedaan? Telkens weer. En opstaande ging hij tot zijn vader. Vader, ik heb gezondigd..... Je komt er nooit bovenuit. Boven inkeer en terugkeer. Het herhaalt zich telkens weer. Het zal zich telkens weer herhalen. Een geloofsleven lang. Totdat, totdat..... God Zijn kinderen thuishaalt. Kind, gij zijt altijd met Mij en al het Mijne is het uwe. En ik zal mij ogen niet geloven, en mijn hart zal het niet kunnen bevatten. Nu mag ik Hem dienen, dag en nacht in Zijn tempel. Hem dienen. Het heerlijkste hier op aarde wordt mij eeuwig geschonken in de hemel. Halleluja! Loof de HEERE, mijn ziel!

Amen